

زنان

روزنامه حقوق بنتر

شماره ۱۲۰ - ۱۶ نوامبر ۲۰۱۵ برابر با ۲۶ عقرب/آبان ۱۳۹۴

بنیاد آرماتشهر یک نهاد مستقل و غیر انتفاعی شهروندی است که به هیچ دسته اقتصادی، سیاسی، مذهبی، قومی، و هیچ دولتی وابستگی ندارد. آرمان این نهاد ایجاد بنترهای مناسب برای تامین خواستهای اجتماعی برای دموکراسی، حقوق بشر، عدالت و قانون مداری است و نیز دست زدن به ابتکارات فرهنگی و نشر کتاب در خدمت به شکل گیری آگاهی جمعی شهروندان. بنیاد آرمان شهر در راستای تبادل اندیشه و گفتگو در قلب آسیا با هدف ایجاد همبستگی، پیشرفت و صلح، میکوشد. بنیاد آرمان شهر عضو فدراسیون بین المللی جامعهای حقوق بشر (FIDH) است.

موارد نقض فاحش حقوق بشر

افغانستان دختر مظاهره کننده: عکس بر ایم در دسر ساز شد

صدای آمریکا 25 عقربت 2015 شهبا شاهرخی می گوید که برخی مردم می خواهند فعالان و حرکتهای مدنی را بدنام کنند. شهبا شاهرخی می گوید که برخی مردم می خواهند فعالان و حرکتهای مدنی را بدنام کنند. شهبا شاهرخی فعال مدنی افغان که عکس وی از جریان مظاهرات شهر کابل در رسانه های اجتماعی نشر شد، اکنون مدعی است که زندگی اش با خطر روبرو شده است.

در این عکس این دختر جوان در میان مظاهره کنندگان دیده می شود و در عقب وی به فاصله بسیار نزدیک مردی ایستاده است که به گفت و خام شاهرخی تنظیم کننده مظاهره بوده است.

افغانستان خشونت علیه زنان افزایش یافته است

رشد 15 نوامبر 2015 وزارت امور زنان از وضعیت و خشونت علیه زنان گزارش داده و گفته است آمار خشونت علیه زنان از سال گذشته کرده، بیشتر شده است. به گزارش رشد، براساس ارزیابی این وزارت، در شش ماه اول سال جاری ۸۵۰ مورد خشونت علیه زنان در این وزارت به ثبت رسیده است، در حالی در سال گذشته ۷۶۴ مورد بوده است. آماری موردی که این وزارت از خشونت علیه زنان به ثبت رسانده شامل ۳۶ قتل، ۲۱ خودکشی، ۲۳ تجاوزجنسی، ۳۹۰ مورد لخت و کوب ۴۷ طلاق و ۳۶ مورد ازدواج اجباری می باشد.

افغانستان آمار تازه قوه قضائیه: افزایش 300 درصدی تجاوز به عنف، ثبت 142 هزار مزاحمت برای زنان

ایران وایر 10 نوامبر 2015 استان وایر: حسین قنبرنژاد یک مقام قوه قضائیه با اشاره به ثبت دستکم 142 هزار مورد مزاحمت برای زنان طی سال 93، از افزایش مزاحمت برای زنان و دختران خبر داده و گفته است: "براساس آمار نیروی انتظامی افزایش 98 درصدی مزاحمت زنان و دختران در سال گذشته را شاهد بوده ایم."

ایران سولماز ایکدر به سه سال حبس تعزیری محکوم شد

بیدار زنی 11 نوامبر 2015 سولماز ایکدر، روزنامه‌نگار ایرانی، به اتهام‌هایی چون «توهین به رهبری و تبلیغ علیه نظام» به سه سال حبس تعزیری محکوم شده است. مادر خانم ایکدر در گفت‌وگو با رادیو فردا حکم صادره برای فرزندش را تایید کرد. حکم یاد شده از سوی شعبه ۲۸ دادگاه انقلاب تهران به ریاست قاضی محمد مقیسه صادر شده است. سولماز ایکدر روز ۲۱ خرداد، در حالی که برای ادامه تحصیل قصد خروج از ایران را داشت، در فرودگاه ممنوع الخروج شد.

عراق کشف گور دسته‌جمعی زنان ایزدی در سنجار

رادیو آزادی 15 نوامبر 2015 یک روز پس از بازپس‌گیری شهر سنجار (شنگال) توسط نیروهای اقلیم کردستان عراق از گروه دولت اسلامی (داعش)، اکنون مقامات کردستان عراق از کشف گور دسته‌جمعی زنان ایزدی در این شهر خبر دادند. به گزارش مقام‌های اقلیم کردستان عراق این گور دسته‌جمعی توسط نیروهای پیشمرگه و در حومه شهر کشف شده و پیکر ۷۶ زن که غالباً زنان جوان را شامل می‌شود در این گور یافت شده است. نیروهای داعش زنان جوان ایزدی را به بردگی می‌گیرد.

دفاع از حقوق بشر

افغانستان مهلت یک ماهه‌ی کمیسیون زنان مجلس برای بازداشت عاملان سنگسار رخشانه

طلوع نیوز 15 نوامبر 2015 اعضای کمیسیون امور زنان مجلس نمایندگان از نهادهای امنیتی می‌خواهند که تا یک ماه آینده باید تمامی سنگسار کنندگان رخشانه را به پنجه قانون بسپارند. اعضای کمیسیون امور زنان مجلس نمایندگان سنگسار رخشانه را در ولایت غور سخت نکوهش می‌کنند و از نهادهای امنیتی می‌خواهند تا هر چه زودتر این سنگسار را کنندگان را شناسایی و به نهادهای عدلی و قضایی بسپارند.

افغانستان رولا غنی: زنان در خط نخست خشونت‌ها قرار دارند

روزنامه افغانستان 15 نوامبر 2015 خست بانوی کشور در دومین نشست رهنمود مسلکی در جهت اولویت دهی فعالیت شوراهای پولیس زن در کابل با اشاره به رویداد کندز می‌گوید که زنان کشور بیشتر آسیب پذیر هستند و از پولیس زن می‌خواهم که در تأمین امنیت و مصونیت زنان کشور بگونه جدی تلاش کنند. رولا غنی بانوی اول کشور اظهارداشت: "رویداد کندز ثابت کرد که زنان در خط اول خشونت قرار دارند و از این لحاظ توجه ویژه شما را نیاز دارند".

افغانستان حضور گسترده‌ی زنان در وایسین راهپیمایی‌ها در افغانستان

اطاعات روز 15 نوامبر 2015 بریدن گلوی هفت تن از باشندگان ولسوالی جاغوری ولایت غزنی توسط طالبان در ولایت زابل گسترده‌ترین تظاهرات عدالت‌خواهی تاریخ افغانستان را در پی داشت که یکی از وجوه بارز آن مشارکت گسترده‌ی زنان و بانوان در این تظاهرات بود. در تظاهرات کابل به روز چهارشنبه هفته گذشته، بانوان حضور گسترده‌ی شان را به نمایش گذاشتند. آنان در هوای سرد، جاده‌های خیس و با پای پیاده، پیکرهای قربانیان را از مصلی «بابه مزاری» در دشت برچی تا

ارگ ریاست جمهوری در چهارراهی پشتونستان بر شانه‌های شان حمل کردند، در رسانه‌ها ظاهر شدند، مصاحبه کردند، شعار دادند، نقد نمودند، حرف زدند، به یاد قربانیان شمع افروختند و به تظاهرات شان در کنار دیگر مظاهر مکنندگان تا نیمه‌ی شب ادامه دادند. [هزاران زن افغان در راهپیمایی دیروز کابل شرکت کردند](#)

[ایران دو پیشنهاد قانونی برای کسب حضانت فرزند برای زنان](#)

رادیو زمانه 10 نوامبر 2015 آمارها می‌گویند در ایران در هر ساعت ۱۹ طلاق در حال وقوع است. بسیاری از دعاوی طلاق دعاوی حضانت را نیز به همراه دارد. پدر و مادر هر کدام خود را مستحق نگهداری از فرزند می‌دانند و می‌خواهند در مسابقه حضانت برنده شوند. فرزندان اما بیشترین آسیب را در این میان می‌بینند.

[فعالان مدنی در کابل خواهان رد حکم دادگاه استیناف پرونده قتل فرخنده شدند](#)

افغانستان 11 نوامبر 2015 فعالان مدنی افغانستان خواهان رد حکم دادگاه استیناف در مورد پرونده قتل فرخنده از سوی دادگاه عالی این کشور شدند. ده‌ها فعال مدنی دیروز در پارک شهرنو کابل جمع شدند و خواهان رسیدگی جدی به پرونده قتل فرخنده شدند. مظاهر کنندگان در اعلامیه خود گفته‌اند که در رسیدگی به پرونده قتل فرخنده از همان دادگاه ابتدایی تاکنون تخطی صورت گرفته است. آنها از دولت خواهان بررسی همه‌جانبه و محاکمه عادلانه متهمان پرونده شدند.

[کودکان](#)

[بحران خرید و فروش نوزادان در ایران](#)

بیدار زنی 13 نوامبر 2015 این تنها یک خبر نیست. ماجرای فروش نوزادان در اطراف بیمارستان‌های شهرهای ایران. نوزادان چند روزه‌ای که به جای آنکه از بیمارستان راهی خانه‌ای شوند که انتظار ورودشان را می‌کشند، در ازای مبالغی ناچیز فروخته می‌شوند تا سرنوشت بازی تلخ جدیدی برایشان رقم بزند. این کودکان غالباً از مادرانی متولد می‌شوند که حتی برای ترخیص از بیمارستان پولی در جیب ندارند. کارتن‌خوابند، ازدواج نکرده‌اند، شناسنامه ندارند، معتادند و درد خماری‌شان را از پول فروش چندروزشان فراهم می‌کنند.

[ایران کارتن‌خوابی و مادری](#)

بیدار زنی 15 نوامبر 2015 وقتی فاطمه دانشور، رئیس کمیته اجتماعی شورای شهر تهران، در دویست و سومین جلسه این شورا از عملکرد سازمان بهزیستی درباره واگذاری کودکان به خانواده‌های متقاضی انتقاد کرد و گفت که این اقدام بهزیستی و سخت‌گیری‌اش باعث رونق فروش کودک در شهر شده است، موضوع خرید و فروش کودکان و مساله کنترل بارداری یا عقیم‌سازی زنان معتاد و کارتن‌خواب یک بار دیگر در مرکز توجه قرار گرفت.

[ایران 90 درصد کودکان کانون اصلاح و تربیت، کودکان طلاق هستند](#)

رادیو زمانه 15 نوامبر 2015 سید حسن موسوری چلک، رئیس انجمن مددکاری اجتماعی ایران گفت «محیط، جامعه، خانواده و خود فرد» عوامل تأثیرگذار در شکل‌گیری بزه در کودکان است، «به طوری که حدود ۹۰ درصد از کودکان کانون اصلاح و تربیت، کودکان طلاق هستند.»

[حقوق مدنی سیاسی و اقتصادی](#)

[ایران سرمایه‌داری و ستم بر زنان](#)

نقد اقتصاد سیاسی 7 نوامبر 2015 چکیده: برای شناختن الف) شرایط ساختاری سرمایه‌داری و همچنین فرایندهای کلانی که بنیادهای نابرابری زن و مرد در جوامع سرمایه‌داری هستند؛ و ب) محدوده‌های تغییرات سیاسی و قانونی برای پایان بخشیدن به نابرابری جنسیتی، روش‌شناسی مارکس حیاتی است.

[ایران در جستجوی راهی برای رهایی](#)

اخبار 8 نوامبر 2015 سرباززدن از پذیرفتن وضع موجود به‌عنوان امری همیشگی و معمول و اندیشیدن به امکانی غیر از آنچه هست همواره سرآغاز تغییر در طول تاریخ بشری بوده است. به همین طریق زنان از زمانی که موقعیت فرودست خود را مورد پرسش قرار دادند، پای در راه تغییر آن نهادند و هنوز هم پرسش‌های پاسخی‌نیافته‌ی بسیاری پیش روی آنان قرار دارد.

[ایران بحران زنانه کار](#)

اخبار روز 4 نوامبر 2015 شاهد تبعیض‌های شدید در استخدام‌های دولتی علیه زنان هستیم. در آزمون استخدامی بزرگ ۱۳ دستگاه دولت یازدهم، از میان ۲ هزار و ۸۰۰ فرصت شغلی تنها ۱۶ فرصت - کمتر از ۶/۰ درصد - صرفاً به زنان تخصیص داده شده و ۲ هزار و ۲۸۴ فرصت صرفاً به مردها تعلق یافته است. این در حالی است که دولت یازدهم پیش از انتخاب و در کارزار رقابت، رفع تبعیض جنسیتی و تساوی حقوق زن و مرد را از جمله مهمترین اهدافش معرفی کرده بود.

سیاست

۱۳ کشوری که زنانش عالمترین سمت‌های دولتی را دارند

راديو زمانه 8 نوامبر 2015 نخست وزیر جدید کانادا جاستین ترودو در اقدامی تاریخی، اعلام کرد که نیمی از کابینه او را زنان تشکیل خواهند داد. این گفته ترودو چندان عجیب نبود چون او خود را فمینیست خوانده و وعده داده که برنامه‌هایی متمرکز را در دولت خود اجرا خواهد کرد. البته کانادا کشوری نیست که بیشترین تعداد زنان را در قدرت داشته باشد اما کابینه ترودو، این کشور را وارد گروه کشورهایایی کرد که دست کم تعداد وزرای زن و مردشان در کابینه مساوی است.

ایران خانه نشینی خاموش زنان: نگاهی به طرح جامع جمعیت

راديو زمانه 10 نوامبر 2015 کانون شهروندی زنان: در خردادماه ۱۳۹۲ پس از مطرح شدن سیاست افزایش جمعیت و تصویب مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی در راستای این هدف و ابلاغ آن به دولت، نمایندگان مجلس نیز طرحی به نام «طرح جامع جمعیت و تعالی خانواده» بر مبنای این مصوبه با ۵۵ ماده و امضای ۵۰ نفر از نمایندگان مجلس تقدیم مجلس کردند که پس از بررسی در کمیسیون بهداشت و فرهنگ و حذف چند ماده از آن از طرف کمیسیون فرهنگی مجلس در قالب ۵۰ ماده برای تصویب به صحن علنی مجلس آورده شد.

بیوه زنان جنگ افغانستان

اطلاعات روز 8 نوامبر 2015 در بهار سال ۲۰۱۳، شوهر فرشته در اردوی ملی ثبت نام کرد. او سه ماه بعد از اعزامش [در مأموریت] کشته شد. فرشته، مادر پنج فرزند، یادآوری کرد: «کوچکترین دخترم ۴۰ روزه بود». پس از مرگ شوهرش، او ماهانه ۷۵۰۰ افغانی حقوق دریافت می‌کرد. اما یک سال بعد که این پول متوقف شد، او مجبور شد برای تغذیه کودکانش از برادرانش درخواست کمک کند.

افغانستان همسر رئیس جمهوری برای حل مشکل پناجویان به اروپا رفته است

روزنامه افغانستان 13 نوامبر 2015 مقامات افغان می‌گویند که برای حل مشکل ده‌ها هزار مهاجر افغان که در یک سال گذشته به کشورهای اروپایی مهاجرت کرده‌اند، اکنون رولا غنی، زن رئیس جمهوری افغانستان برای متقاعد کردن این کشورها به پذیرش مهاجرین افغان به آلمان رفته است. عالمی بلخی، وزیر امور مهاجرین به بی‌بی‌سی گفت که دولت افغانستان بارها از کشورهای اروپایی خواسته که به دلیل ناامنی و بحرانی بودن افغانستان، در مورد پذیرش مهاجرین افغان سخاوتمندانه عمل کنند. او گفت که در این راستا خانم غنی اکنون در آلمان به سر می‌برد تا مقامات آلمان و سایر کشورهای اروپایی را متقاعد کند نسبت به پذیرش مهاجرین افغانستان از خود نرمش نشان دهند.

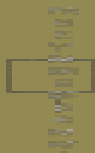
فرهنگ و جامعه

پنج دختر' برنده جایزه عکاسی تیلور وسینگ شد

بی بی سی فارسی 11 نوامبر 2015 دیوید استوارت برای عکسی از دخترش که در کنار چهار تن از دوستان نزدیکش نشسته برنده جایزه برتره تیلور وسینگ شد. استوارت برای عکس "پنج دختر" که درست پس از فارغ التحصیلی‌شان از دانشگاه گرفته، برنده جایزه ۱۲ هزار پوندی شده است. استوارت هفت سال پیش هم عکسی از این دوستان در دوران دبیرستانشان هم گرفته بود.

«بازگشتی در کار نیست»

گویا نیوز ۳۰ اکتبر ۲۰۱۵ رمان «بازگشتی در کار نیست» از جمله آثار مطرح ضد فاشیست در ایتالای معاصر است و ماجرای گرد هم آمدن هشت زن با خاستگاه‌های فرهنگی گوناگون در پانسیون به نام «گریمالدی» در شهر «رم» را روایت می‌کند. ساختمانی با معماری «سنتی» و تحت نظارت خواهران راهبه، محلی شده است برای گریز زنانی به تنگ‌آمده از

سیاستهای ضد زن موسولینی. زانی که راه رهایی از محدودیت‌های برساخته از سنت و سیاست را می‌جویند و طالب استقلال و آزادی رای‌اند.

زها حدید، معمار عراقی‌تبار؛ اولین زن برنده مدال سلطنتی معماری

بی بی سی فارسی 12 نوامبر 2015 زها حدید روز ۲۴ سپتامبر برنده این جایزه اعلام شد و در ماه فوریه، مدال خود را از ملکه بریتانیا دریافت خواهد کرد. زها حدید، معمار عراقی- بریتانیایی، اولین زنی است که برنده یکی از معتبرترین جوایز معماری در بریتانیا شده است. موسسه سلطنتی معماران بریتانیا از سال ۱۸۴۸ تا امروز، هر سال "مدال سلطنتی معماری" را به یک معمار برجسته معاصر، که دستاوردهایش در ترویج پیشرفت معماری تاثیر عمده گذاشته است، اهدا می‌کند.

گزارش، پژوهش و کتاب

ایران تاثیر «تغییر چهره مردانه» بر زندگی زنان

مدرسه فمینیستی 11 نوامبر 2015 وقتی به دنیا آمدم، همه آنچه می‌دیدم و می‌شنیدم به من پیام می‌داد که تو دختری و «غیر از چهاردیواری خانه» جایی در این جهان مردانه نداری. از تلویزیون، کلاس درس، و روزنامه‌هایی که خانواده می‌خرید، تا عکس‌ها و پوسترها و نقاشی‌ها بر دیوارهای شهر و... همگی از تصاویر مردانه انباشته شده بود که رئیس‌جمهور، وزیر، نماینده پارلمان، مسئول مملکت، فرمانده، و دولتمرد بودند.

حاشیه ای بر رمان «انومیم»، نوشته رقیه کبیری

مدرسه فمینیستی 15 نوامبر 2015 رمان انومیم، به قلم رقیه کبیری، نویسنده و شاعر آذربایجانی است. در نوشته زیر، یاشین نوزلو با تأکید بر ابعاد جنسیتی و روح زنانه این رمان ترکی، به بررسی آن پرداخته است: زندان انومیم اکنون خانه دختری بیست و چند ساله شده است که واسطه‌اش با دنیای بیرون چشم‌هایی است که از پنجره‌ی بالایی در بازداشتگاهی که معلوم نیست چه مدتی را در آن سپری خواهد کرد به او نگاه می‌کند. دنیایی که بیشتر شبیه گفتگوی درونی و مرور اتفاقاتی است که انگیزه‌اش را تا حد خوردن غذایی که در آن استقراغ کرده بالا می‌برد.

آرمان‌شهر

کتابخانه آنلاین حقوق بشر آرمان‌شهر/ زنان

آرمان‌شهر، صفحه‌ای از کتابخانه آنلاین حقوق بشر خود را به زنان اختصاص داده است. هدف از راه‌اندازی «کتابخانه آنلاین حقوق بشر» ایجاد جامع‌ترین پایگاه اطلاعاتی در این زمینه است. کوشش ما بر این است که تمام عهدنامه‌ها و اسناد حقوق بشری به زبان فارسی را در یک کتابخانه مجهز گرد آوریم. در این بخش می‌توانید از اسناد بین‌المللی و ملی، مقالات، گزارش‌ها، اعلامیه‌ها و گزارش‌های چندرسانه‌ای بهره‌مند شوید.

منابع این شماره: صدای آمریکا، رشد، بیدار زنی، ایران وایر، طلوع نیوز، خبرنگار افغانستان، اطلاعات روز، رادیو زمانه، نقد اقتصاد سیاسی، اخبار روز، بی بی سی فارسی، گویا نیوز، مدرسه فمینیستی.